

การพัฒนาแบบการสอนภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่าน จับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Developing an Instructional Model for Improving Comprehensive Abilities in Thai of 6th Grade Students

มยุรา ศรีส่อง¹

Mayura Srishong

บทคัดย่อ (Abstract)

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดประสงค์ 1. เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ 2. เพื่อพัฒนาแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ 80/80 3. เพื่อศึกษาผลการใช้แบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านแดงโนนสว่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 14 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1. การศึกษาความต้องการพัฒนาการสอนการอ่านจับใจความสำคัญพบว่า ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และเมื่อเรียงลำดับพบว่า ครูและนักเรียนมีความต้องการพัฒนาในเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญในเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากสื่อต่าง ๆ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้น ๆ การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ การอ่านตามความสนใจ เช่นหนังสือนอกเวลา และการอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ ตามลำดับ 2. การพัฒนาแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 4.52 3. ผลการใช้แบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้น

Received: 2022-07-19 Revised: 2022-08-20 Accepted: 2022-08-26

¹ ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านแดงโนนสว่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด Senior Professional Level, Bandangnonsawang School Roi Et Elementary Education Area District Office 1, Mueang Roi Et District, Roi Et Province. Corresponding Author e-mail: local.innovation.soc@gmail.com

ประถมศึกษาปีที่ 6 3.1 ผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถ ด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 39 คน พบว่า ประสิทธิภาพโดยรวมรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (E_1/E_2) มีค่าเท่ากับ 83.43 /81.67 3.2 ผลการเปรียบเทียบด้านการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.08 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 และค่า t-test เท่ากับ 28.045 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.3 ผลศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบการสอนภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$)

คำสำคัญ (Keywords): การพัฒนารูปแบบการสอน; ความสามารถด้านการอ่าน

Abstract

The objectives of the research were: to study needs for improving comprehensive abilities, to design and develop an instructional model for improving comprehensive abilities in Thai language of 6th grade students based on the 80/80 standardized criteria efficiency, and to assess the model for improving comprehensive abilities in Thai language of 6th grade students. The sample subjects of the study were fourteen 6th grade students in the second semester of 2019. They were selected by cluster random sampling. The statistics used were percentage, mean, standard deviation and t-test. Results of the research were as follows: 1. The study showed that the instructional model for improving comprehensive abilities in Thai language of 6th grade students consisted of six major components: 1) basic concepts and theories, 2) learning objectives, 3) four learning step: create experiences, read, exchange learning and evaluation, 4) social system, 5) responsiveness or reflection and 6) a support system. 2. The appropriateness of the model for improving comprehensive abilities in Thai language of 6th grade students was at the highest level ($\bar{X} = 4.52$). 3. The research results after implementing the model with thirty nine 6th grade students were as follows: 3.1 The efficiency of the instructional model for improving comprehensive abilities in Thai language of 6th grade students was 83.43 /81.67. 3.2 The average pretest score of the students for improving comprehensive abilities in Thai language of 6th grade students was 12.64 points, and the average posttest score of the students for improving comprehensive abilities in Thai language of 6th grade students was 24.50 points. The posttest score

of the students for improving comprehensive abilities in Thai language of 6th grade students was significantly higher than that of the pretest score at the .05 level 3.3 The overall satisfaction of the students with the instructional model for improving comprehensive abilities in Thai language was at the highest level ($\bar{X}$ = 4.60).

Keywords: Developing an Instructional Model; Improving Comprehensive Abilities

บทนำ (Introduction)

ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารของคนไทย ภาษาไทยในฐานะที่เป็นวิชาพื้นฐานฐานของการศึกษา ทำให้ผู้เรียนเรียนเกิดความเข้าใจในการวิชาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชาติให้ดียิ่งขึ้น เพราะได้ศึกษาค้นคว้าจากตำราวิชาการต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้วิทยาการใหม่ ภาษาจึงมีความสำคัญและควรมี การปลูกฝังการเรียนรู้ตามทักษะการใช้ภาษาทั้งด้านการฟังการพูด การเขียน การอ่านและการดูอย่างมีประสิทธิภาพ การอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เล็กจนโต มีความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพและการศึกษา การอ่านเป็นหัวใจในการเรียนการสอนที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา เพราะจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านทำความเข้าใจกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ได้ แต่ถ้าอ่านไม่สม่ำเสมอผลที่ตามมาคือผู้อ่านต้องใช้เวลาอ่านมากกว่าปกติ และจับใจความสำคัญได้ไม่ครบถ้วน นอกจากนี้ยังมีความสำคัญในการถ่ายทอดสิ่งที่อ่านให้ผู้อื่นได้รับรู้ได้ตรงประเด็น ความสำคัญของการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิต ต่อความเจริญในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์มาก การอ่านหนังสือนอกจากจะทำให้ผู้อ่านเป็นผู้หูตากว้างแล้ว คนอ่านจะเป็นผู้ทันต่อเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวของโลกปัจจุบัน และอาจเป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดความสนใจ ส่งเสริมวิจารณ์ญาณและประสบการณ์ให้เพิ่มพูนขึ้น อีกทั้งการอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญยิ่งที่จะช่วยสร้างเสริม และพัฒนาพื้นฐานข้ออื่น ๆ ให้ผู้อ่านมีความงอกงามและความก้าวหน้าในการอ่านอีกด้วย ซึ่งสรุป ได้ว่า การอ่านนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพและการศึกษา ผู้ที่อ่านมากย่อมได้รับประสบการณ์ การอ่านมาก สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้ นอกจากนี้การอ่านยังเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนการสอนที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านมีขอบข่ายที่กว้างขวางครอบคลุมกิจกรรมหลายด้าน เช่น การรับรู้ การพัฒนาความสนใจ การสังเคราะห์ การแก้ปัญหา การประเมินค่าอย่างพินิจพิเคราะห์ ทำให้การอ่านเกิดการตอบสนองทางร่างกายและทางอารมณ์ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเจตคติ บุคลิกภาพ อุปนิสัย ตลอดจนแนวทางการประพฤติปฏิบัติของผู้อ่านได้ เราจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการอ่าน ซึ่งต้องอ่านได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพเพื่อแสวงหาความรู้ทั้งหลาย เพราะการอ่านเป็นการเรียนรู้ การอ่าน จะทำให้เรามีความรู้มากมายโดยเฉพาะการอ่านจับใจความสำคัญทางด้านภาษาไทย ผู้อ่านจะต้องใช้โครงสร้างความรู้เดิม ทั้งทางด้านภาษาและความรู้ทั่วไปที่มีอยู่มาช่วยทำความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน โดยผู้อ่านจะต้องสร้างความหมายเอง ด้วยการนำเอาโครงสร้างที่มีอยู่

เดิมมาสัมพันธ์กับการเขียน ดังนั้นการที่ผู้เรียนจะเป็นผู้อ่านที่ดีจึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมให้ อีกทั้งยังต้องผสมผสานความรู้เดิมตลอดจนความสนใจของผู้อ่านเพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2545) ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นทักษะที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนและเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาระดับสูงขึ้นไป ดังนั้นความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ จึงมีบทบาทมากในเรื่องของการอ่านเพราะถือว่าเป็นการแสดงออกถึงความเข้าใจในการอ่านสิ่งต่าง ๆ การอ่านจึงต้องเน้นความเข้าใจพื้นฐานเป็นสำคัญ ซึ่งผู้มีทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ ย่อมสามารถแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหลักสูตรจะให้ความสำคัญกับการอ่านจับใจความสำคัญ แต่การสอนเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากการรายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระที่ 1 การอ่าน ปรากฏว่า ผู้เรียนยังไม่สามารถอ่านได้เท่าที่ควร ซึ่งปัญหาดังกล่าวก็เกิดขึ้นกับผู้ศึกษาที่ทำการสอนอยู่ กล่าวคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 75.50 แต่ได้คะแนนด้านทักษะการอ่านและอ่านเพื่อความเข้าใจเพียงร้อยละ 42.74 (โรงเรียนบ้านแดงโนนสว่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1, 2560) ซึ่งเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย สาระที่เป็นปัญหามากที่สุดและควรแก้ไขอย่างเร่งด่วนคือ สาระที่ 1 การอ่าน ในด้านปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ สาเหตุหนึ่งเกิดมาจากการที่ครู ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านได้ ทั้งนี้เพราะขาดวิธีการในการที่จะฝึกทักษะในการจับประเด็นสำคัญ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการอ่านจับใจความสำคัญ ทำให้การอ่านไม่มีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหลักสูตรจะให้ความสำคัญกับการอ่านแต่การสอนให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากการผลการสัมมนาเรื่อง ทางสู่ความสำเร็จในการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาในโครงสร้างภาษาไทยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่าปัญหาสำคัญของการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา คือ ปัญหาด้านการเขียนสะกดคำ ปัญหาด้านการฟัง ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ ปัญหาการเขียนเรียงความ และปัญหาด้านความเข้าใจในหลักเกณฑ์ภาษาไทย จากปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนของผู้ศึกษาที่ทำการสอนอยู่ กล่าวคือ คะแนนด้านทักษะการอ่านจับใจความสำคัญได้คะแนนเพียง 47.24 (รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก, 2560) สาเหตุหนึ่งเกิดจากครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดความเข้าใจในการอ่านจับใจความสำคัญได้ ทั้งนี้เพราะขาดวิธีการที่จะฝึกฝน ทำให้การอ่านของนักเรียนไม่มีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องหากระบวนการและวิธีสอนอ่านที่มีประสิทธิภาพมาใช้กับผู้เรียน

ด้วยหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้นพบว่าวิธีการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยตามรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังกล่าว พบว่า สามารถแก้ปัญหาในการสอนอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องได้ ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยเพิ่มสูงขึ้น ตลอดจนเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข รวมทั้งได้นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคตต่อไป ผู้ศึกษาจึงได้พัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. เพื่อประเมินการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิธีการดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เรื่องการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการสอน

1. ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ทฤษฎี หลักการ เกี่ยวกับการสร้างรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาความต้องการพัฒนาการสอนวิชาภาษาไทย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

1. ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 10 ท่าน

2. นักเรียน

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 368 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551)

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการสอน

1. ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ

กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่พัฒนาขึ้น ซึ่งดำเนินการโดยผู้ศึกษาที่คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด จำนวน 5 คน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือปริญญาโททางด้านหลักสูตรและการสอน สำเร็จการศึกษาทางด้านการวิจัยการศึกษา และตำแหน่งครู วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ หรือ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษทางด้านภาษาไทย

2. นักเรียน

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 375 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ รูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตัวแปรตาม คือ ความเหมาะสมของรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เนื้อหาที่ใช้ได้แก่

- เรื่องที่ 1. ประโยคใจความสำคัญของข้อความ
- เรื่องที่ 2. การตั้งคำถาม
- เรื่องที่ 3. การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
- เรื่องที่ 4. การเขียนแผนภาพจากโครงเรื่อง
- เรื่องที่ 5. การเขียนสรุปใจความสำคัญ
- เรื่องที่ 6. การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว
- เรื่องที่ 7. การอ่านจับใจความสำคัญจากตำนาน
- เรื่องที่ 8. การอ่านจับใจความสำคัญจากบทเพลง
- เรื่องที่ 9. การอ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรอง
- เรื่องที่ 10. การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดี

- เรื่องที่ 11. การอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ
- เรื่องที่ 12. การอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องสั้น
- เรื่องที่ 13. การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน
- เรื่องที่ 14. การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานพื้นบ้าน
- เรื่องที่ 15. การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานชาดก

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 256

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายเมืองสาเกต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 375 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านแดงโนนสว่าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 14 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551) ในการเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้ใช้หน่วยโรงเรียนเป็นการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

- เรื่องที่ 1. ประโยคใจความสำคัญของข้อความ
- เรื่องที่ 2. การตั้งคำถาม
- เรื่องที่ 3. การตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
- เรื่องที่ 4. การเขียนแผนภาพจากโครงเรื่อง
- เรื่องที่ 5. การเขียนสรุปใจความสำคัญ
- เรื่องที่ 6. การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว
- เรื่องที่ 7. การอ่านจับใจความสำคัญจากตำนาน
- เรื่องที่ 8. การอ่านจับใจความสำคัญจากบทเพลง
- เรื่องที่ 9. การอ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรอง
- เรื่องที่ 10. การอ่านจับใจความสำคัญจากสารคดี
- เรื่องที่ 11. การอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ
- เรื่องที่ 12. การอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องสั้น
- เรื่องที่ 13. การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน
- เรื่องที่ 14. การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานพื้นบ้าน
- เรื่องที่ 15. การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานชาดก

ตัวแปรที่ศึกษา

- 1. ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ
- 2. ความพึงพอใจ

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ วันที่ 4 พฤศจิกายน 2562 ถึง วันที่ 4 ธันวาคม 2562
การวิจัยระยะที่ 4 การประเมินการพัฒนารูปแบบการสอน

1. วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ

2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูที่สอนรายวิชาภาษาไทย จำนวน 15 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นของครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยที่มีต่อการใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ

เครื่องมือ

แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และการวิเคราะห์เนื้อหา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมาตรฐาน

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

ผลการวิจัย (Research Results)

1. การศึกษาความต้องการพัฒนาการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ พบว่า ความต้องการพัฒนาการด้านการอ่านจับใจความสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และเมื่อเรียงลำดับพบว่า ครูและนักเรียนมีความต้องการพัฒนาในเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญในเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากสื่อต่าง ๆ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้น ๆ การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ การอ่านตามความสนใจ เช่นหนังสือนอกเวลา และการอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟตามลำดับ

2. การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า

2.1 รูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1) หลักการแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน องค์ประกอบที่ 2) วัตถุประสงค์ องค์ประกอบที่ 3) ขั้นตอนการสอน (Syntax) มี 4 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นเพื่อสร้างประสบการณ์ (Create experiences) คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนนำสื่อต่าง ๆ มาใช้กับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา โดยใช้กลวิธีการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการอ่าน (Read) คือ ขั้นที่ผู้เรียนอ่านเรื่องอย่างละเอียด เพื่อต้องการตอบคำถาม หรือสรุปใจความจากเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 3 ขั้นนำเสนอ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Exchange learning) คือ ขั้นที่ผู้เรียนออกมานำเสนอผลจากการปฏิบัติการอ่านอภิปราย สรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและประเมินผล (Evaluation) คือ ขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการและวิธีการอ่านเรื่องที่ ได้รับ ตรวจสอบความถูกต้องของการปฏิบัติกิจกรรม องค์ประกอบที่ 4) ระบบสังคม องค์ประกอบที่ 5) หลักการตอบสนอง องค์ประกอบที่ 6) ระบบสนับสนุน

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 4.52

3. ผลการใช้รูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.1 ผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 14 คน พบว่า ประสิทธิภาพโดยรวมรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (E_1/E_2) มีค่าเท่ากับ 83.43 /81.67

3.2 ผลการเปรียบเทียบด้านการอ่านจับใจความสำคัญ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.64 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.08 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 และค่า t-test เท่ากับ 28.045 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ผลศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$)

4. ผลการประเมินการพัฒนาการเรียนการสอนโดยการสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ พบว่าโดยภาพรวมครูมีความ คิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.50)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้ศึกษาขออภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญพบว่า ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และเมื่อเรียงลำดับพบว่า ครูและนักเรียนมีความต้องการพัฒนาในเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญในเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากสื่อต่าง ๆ อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้น ๆ การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อแนะนำ การอ่านตามความสนใจ เช่นหนังสือนอกเวลา และการอ่านข้อมูลจากแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนอ่านจับใจความ สามารถสรุปสาระสำคัญของแนวคิดทฤษฎีเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการร่างรูปแบบการสอนได้ ดังนี้ 1) แนวคิดทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ (Constructivism) (ทิตินา แชมมณี, 2554) มีสาระสำคัญ คือ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ ผู้เรียนจะเป็นผู้ออกไปสังเกตสิ่งที่ตนอยากรู้ มาร่วมกันอภิปราย สรุปผลการค้นพบแล้วนำไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากเอกสารวิชาการ หรือแหล่งความรู้ที่หาได้เพื่อตรวจสอบความรู้ที่ได้มา และเพิ่มเติมเป็นองค์ความรู้ที่สมบูรณ์ต่อไป การจัดกิจกรรมควรส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียนที่เหมาะสมกับวัย การให้ประสบการณ์ การถ่ายทอดความรู้ทางสังคม และกระบวนการพัฒนาสมดุล อีกทั้งการเรียนรู้ต้องให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ค้นหาความรู้ด้วยตนเองจนค้นพบความรู้และรู้จักสิ่งที่ค้นพบ เรียนรู้วิเคราะห์ต่อจนรู้จริงว่าลึกๆ แล้วสิ่งนั้นคืออะไร มีความสำคัญมากน้อยเพียงไร และศึกษาค้นคว้าให้ลึกซึ้งลงไปจนถึงรู้แจ้ง และผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์และช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทำงานร่วมกันเพื่อเป้าหมายกลุ่ม มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองและสมาชิกในกลุ่ม ทำให้ผู้ศึกษาได้องค์ประกอบของรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่แสดงถึงองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของ Joyce & Weil มี 6 องค์ประกอบ โดยแต่ละองค์ประกอบมีดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน ผู้ศึกษาได้ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎี ดังนี้ 1) ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง Constructivism (ทิตินา แชมมณี, 2554)

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ

องค์ประกอบที่ 3 ขั้นตอนการสอน (Syntax) มี 4 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นกระตุ้นเพื่อสร้างประสบการณ์ คือ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนนำสื่อต่างๆ มาใช้กับผู้เรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา โดยใช้กลวิธีการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการอ่าน คือ ขั้นที่ผู้เรียนอ่านเรื่องอย่างละเอียด เพื่อต้องการตอบคำถาม หรือสรุปใจความจากเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 3 ขั้นนำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คือ ขั้นที่ผู้เรียนออกมานำเสนอผลจากการปฏิบัติการอ่าน อภิปราย สรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและประเมินผล คือ ขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการและวิธีการอ่านเรื่องที่ ได้รับ ตรวจสอบความถูกต้องของการปฏิบัติกิจกรรม

องค์ประกอบที่ 4 ระบบสังคม บทบาทผู้สอน จัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสม โดยควบคุมกระบวนการการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้และคอยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนดำเนินงานไปได้อย่างราบรื่น แสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนตามโอกาสที่เหมาะสม(ต้องคอยสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนและบรรยากาศการเรียนที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามแนวทางของทฤษฎี Constructionism โดยเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นผู้จุดประกายความคิดและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้มี

ส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยทั่วถึงกัน ตลอดจนรับฟังและสนับสนุนส่งเสริมให้กำลังใจแก่ผู้เรียนที่จะเรียนรู้เพื่อประจักษ์แก่ใจด้วยตนเอง และช่วยเชื่อมโยงความคิดเห็นของผู้เรียนและสรุปผลการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมและนำทางให้ผู้เรียนได้รู้วิธีวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ เพื่อผู้เรียนจะได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ บทบาทผู้เรียน มีความยินดีร่วมกิจกรรมทุกครั้งด้วยความสมัครใจ เรียนรู้ได้เอง รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ด้วยตนเอง สามารถตัดสินใจปัญหาต่างๆ อย่างมีเหตุผล ให้ความช่วยเหลือกันและกัน รู้จักรับผิดชอบงานที่ตนเองทำอยู่และที่ได้รับมอบหมาย และนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้นั้น

องค์ประกอบที่ 5 หลักการตอบสนอง ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกัน ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรม ผู้สอนเป็นผู้คอยให้กำลังใจ และให้คำปรึกษาแนะนำในการวางแผนหรือปฏิบัติกิจกรรมเมื่อปฏิบัติกิจกรรมสำเร็จแล้วผู้สอนให้คำชมเชยและยกย่องให้เป็นแบบอย่างกับ เพื่อนกลุ่มอื่นๆ

องค์ประกอบที่ 6 ระบบสนับสนุน สื่อการเรียนรู้เป็นแหล่งการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้กับผู้เรียน

3. ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 4.52 ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนได้พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากการศึกษาความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน และผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2541) ที่ได้สรุปไว้ว่าในขั้นแรกจะต้องสร้างรูปแบบการสอนขึ้นมา โดยศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด หลักการ รูปแบบการสอนที่ผู้คิดค้นไว้ แล้วพิจารณาว่า การที่จะสามารถจัดการสอนให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพจะต้องดำเนินการเช่นไรบ้าง มีขั้นตอนอย่างไร มีองค์ประกอบหรือกิจกรรมใดเขียนรูปแบบออกมา ต้องมีทฤษฎีมารองรับ และต้องมีการทดสอบและตรวจสอบคุณภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยชัยยศ ชูชื่น (2559) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบ 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ขั้นที่ 2 ขั้นสอนเป็นกลุ่ม ขั้นที่ 3 ขั้นตรวจสอบความรู้เป็นคู่ทีม ขั้นที่ 4 ฝึกเสริมเป็นรายบุคคล ขั้นที่ 5 การวัดผลและประเมินผล และพะเยาว์ โพธิ์อ่อน (2559) การพัฒนารูปแบบ การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้น คือ 1. การสร้างประสบการณ์ 2. การอ่าน 3. การจับใจความ และ 4. การประเมินผล

4. ผลการหาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 14 คน พบว่า ประสิทธิภาพโดยรวมรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (E_1/E_2) มีค่าเท่ากับ 83.43 /81.67 ที่เป็นเช่นนี้

เพราะผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาอย่างเป็นระบบ กิจกรรมการเรียนรู้มี กระบวนการสร้างและพัฒนา อย่างเป็นระบบ ตามลำดับขั้นตอน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หลักสูตร สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาปัจจุบันที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษา และวิเคราะห์ สาระสำคัญของการอ่านสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำมาออกแบบและ สร้างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยผ่านกระบวนการอย่างเป็นขั้นตอนจากการหาค่าดัชนี ความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ และศึกษากระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้จากนักวิชาการและนักการศึกษานำมาเป็นกรอบแนวคิดพื้นฐานในการสร้างองค์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเขียนรายละเอียด องค์ประกอบให้ชัดเจน แล้วสร้างเป็นการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่าง พร้อมจัดทำเอกสารแผนการจัดการเรียนรู้นำไปให้ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ ในเบื้องต้น แล้วนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะดำเนินการ ปรับปรุงจนได้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพดังกล่าว มีการทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง สอดคล้องกับ Caine and Caine (1991); บุญชม ศรีสะอาด (2545); ทิสนา แคมมณี (2554) ที่กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนมีกระบวนการสร้างและพัฒนาอย่างเป็นระบบ และมีขั้นตอนเป็นการพัฒนาจากแนวคิดพื้นฐานที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับการพัฒนาในด้านนั้น ๆ มีการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 2 ระยะ คือ ระยะก่อนกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้ การปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระยะนี้ใช้ ผลจากการประเมินความเป็นไปได้ ในเชิงทฤษฎี เป็นข้อมูลในการปรับปรุง ระยะหลังการนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้ อาศัยข้อมูลจากการ ทดลองใช้เป็นตัวชี้แจง ในการปรับปรุงและอาจมีการนำกิจกรรมการเรียนรู้ไป ทดลองใช้และปรับปรุงซ้ำจนกว่าจะได้ผลเป็นที่น่าพอใจสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตตรา พิกุลทอง (2559) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคognition สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่ารูปแบบมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.32/82.25

5. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญด้วยรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.38 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 24.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 และค่า t-test เท่ากับ 43.331 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากรูปแบบการพัฒนาการเรียนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและ พัฒนาอย่างเป็นระบบ และเป็นผลมาจากทั้งความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีจาก การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญและความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติการ จากการทดลองใช้ก็ทั้งมีการปรับปรุงแก้ไขการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้จริง และเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ผ่อนคลาย สนุกสนานเน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติทั้งกระบวนการกลุ่มและเดี่ยว การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัวพร้อมรับการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความสุขมีสมาธิกับการเรียนรู้ มีส่วนร่วมกับทุกกิจกรรมที่ครูวางแผนไว้

อย่างเป็นระบบและการฝึกทักษะการอ่านและการเขียนซ้ำๆ จากการทำใบกิจกรรมที่สัมพันธ์กับ ทฤษฎีการเชื่อมโยงของ เรื่องกฎแห่งความ พร้อมการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมทั้ง ร่างกายจิตใจ กฎแห่งการฝึกหัด การฝึกหัด ฝึกฝนทำซ้ำบ่อย ๆ จนเกิดความชำนาญจะกลายเป็น ทักษะเพราะหากไม่มีการทำซ้ำหรือฝึกหัดแล้ว วิชาภาษาไทยตามลักษณะพื้นฐานของวิชาเป็นวิชาที่ มีเนื้อหาหนัก หากนักเรียนไม่ได้รับการส่งเสริม นักเรียนจะลืมเรื่องนั้น ๆ ไปได้ และกฎสุดท้ายข้อที่ 3 คือ กฎแห่งผลที่พึงพอใจ เมื่อบุคคลได้รับความพึงพอใจย่อมอยากจะเรียนรู้แต่หากไม่ได้รับความ พึงพอใจก็จะไม่อยากจะเรียนรู้ในที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎี การสอนอ่านอย่างเป็น ธรรมชาติที่กล่าวว่า การเรียนรู้จะประสบผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับครูผู้สอนว่าจะมีวิธีการ ป้อนเข้าข้อมูลที่ถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียนหรือไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยสมเจตน์ พันธุ์พรม (2560) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันและการ เสริมต่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ พบว่า นักเรียนมี ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ การสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) ทั้งนี้เนื่องมาจากรูปแบบการ เรียนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก สมาชิกมี ปฏิสัมพันธ์และช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทำงานร่วมกันเพื่อเป้าหมายกลุ่ม มีความรับผิดชอบ ในการเรียนรู้ของตนเองและสมาชิกในกลุ่ม ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการ เรียนด้วยรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฤทัยรัตน์ ลอยเจริญ (2558) การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านโดยใช้ยุทธวิธีเมตาคอกนิชันเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจระดับสูงใน การอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการ ใช้ รูปแบบการสอนอ่านที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินการพัฒนารูปแบบการสอนโดยการสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ พบว่า โดยภาพรวมครูมีความ คิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.50) การที่พบว่า ความ คิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อรูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับ ใจความสำคัญ โดยภาพรวม ครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ครูผู้สอนมีความเห็นว่า องค์ประกอบทั้งหมดของรูปแบบการสอนส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ได้ดีขึ้น และ พบว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนของรูปแบบการสอนภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ ส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในโน ทศน์ของเนื้อหา สารที่เรียน มีความเชื่อมั่น ในตนเองมากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ก่อนที่จะนำรูปแบบการสอนภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไปใช้ ครูผู้สอนควรศึกษาแนวการสอนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ควบคู่ไปกับคู่มือการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบฝึกทักษะเพื่อให้การสอนตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในช่วงแรกครูควรจัดเนื้อหาที่เป็นเรื่องง่ายก่อน เพื่อให้ นักเรียนไม่เกิดความวิตกกังวลในการเรียนเนื้อหาต่อไป และต้องสร้างความคุ้นเคยทำให้เด็กคุ้นเคย เกิดความสนุกสนานในการเรียนช่วงแรก ๆ เนื่องจากการปรับตัวของการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ที่แตกต่างจากรูปแบบเดิมของนักเรียน

1.3 สะท้อนผลการประเมินหรือการบอกคะแนนหลังการเรียนให้นักเรียนทราบ ผู้สอนจะต้องกระทำโดยทันทีหลังการสอนสิ้นสุดลง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และยอมรับตนเองได้ทันที ซึ่งจะส่งผลในการจัดการเรียนการสอนน่าสนใจ เพราะผู้เรียนจะมีความรู้สึก ว่าผู้สอนสนใจในผลการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนอย่างจริงจัง ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานและตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สอนจัดให้

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยกับเนื้อหาและวิชาอื่น ๆ เช่น กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ หรือ กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเก่ง หรือกลุ่มอ่อน เป็นต้น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น หรือศึกษาวิจัยทักษะด้านการฟัง หรือ การพูด เป็นต้น

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนการอ่านจับใจความสำคัญตามแนวคิดและทฤษฎีด้านการสอนที่หลากหลาย

เอกสารอ้างอิง (References)

- จิตตรา พิกุลทอง. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ยุทธศาสตร์เมตาคอกนิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ปริญญาโท. ปร.ด. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยยศ ชูชื่น. (2559). พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 5(1), 75-93.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). รูปแบบการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). การพัฒนาการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- สมเจตน์ พันธุ์พรหม. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการสอนอ่านแบบเมตาคอกนิชันและการเสริมต่อการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์. ปรินญานิพนธ์ ปร.ด. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ประสานการพิมพ์.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.